КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ. КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

DOI: 10.34015/2523-4552.2020.2.09
УДК 343.97

*Денисов С. Ф.,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри кримінального
права та кримінології факультету № 6
Харківського національного університету
внутрішніх справ
ORCID: 0000-0002-1218-0016
Філей Ю. В.,
кандидат юридичних наук, доцент,
декан юридичного факультету
Національного університету
«Запорізька політехніка»
ORCID: 0000-0001-5919-1129*

ПОРНОГРАФІЧНІ ФЕЙКИ: ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ

У статті досліджується проблематика протидії створенню та розповсюдженню сфальсифікованих порнографічних фотографій та відеороликів з накладенням зображень обличчя людей, які не брали участі в їх зйомці. Наголошується, що дівфейк – це аудіо- та відеозаписи, створені або змінені таким чином, що запис помилково сприймається як автентичний запис реальної мови або дій індивідуума.

Ключові слова: дівфейк; порнографія; соціальні мережі; фейкова інформація; протидія.

В статье исследуется проблематика противодействия созданию и распространению фальсифицированных порнографических фотографий и видеороликов с наложением изображений лиц людей, которые не принимали участия в их съемке. Отмечается, что дивфейк – это аудио- и видеозаписи, созданные или измененные таким образом, что запись ошибочно воспринимается как аутентичная запись реальной речи или действий индивидуума.

Ключевые слова: дивфейк; порнография; социальные сети; фейковая информация; противодействие.

Постановка проблеми. Останнім часом проблема розповсюдження фейкової (неправдивої) інформації набула загрозливого характеру. Однією з форм виявлення цього вкрай негативного, навіть загрозливого,

явища є створення та розповсюдження сфальсифікованих порнографічних фотографій та відеороликів з накладенням зображень обличчя людей, які не брали участі в їх зйомці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналізуючи сучасний стан проблематики протидії створенню та розповсюдженню сфальсифікованих порнографічних фотографій та відеороликів з накладенням зображень обличчя людей, які не брали участі в їх зйомці, можна впевнено стверджувати, що ці питання викликають занепокоєння у суспільстві.

Безумовно, щодо вирішення кримінологічних проблем протидії злочинності прикута увага науковців, що знайшло відображення у працях Ю. М. Антоняна, Я. І. Гілінського, В. О. Глушкова, В. В. Голіни, Н. О. Гурторової, І. М. Даньшина, Т. А. Денисової, В. М. Дрьоміна, В. П. Ємельянова, В. І. Женунтія, А. П. Закалюка, А. Ф. Зелінського, О. Г. Кальмана, О. М. Костенка, О. М. Литвака, Г. М. Мінковського, В. О. Навроцького, О. Р. Ратинова, О. П. Рябчинської, А. В. Савченка, П. П. Сердюка, А. П. Тузова, В. О. Тулякова, І. К. Туркевич, В. І. Шакуна, Г. Шнайдера, С. С. Яценка та інших дослідників [1, с. 7; 2, с. 6].

Проте, незважаючи на актуальність, ці проблеми залишаються малодослідженими не лише в Україні, але й у світі.

Постановка завдання. На основі комплексного аналізу загальнотеоретичних і галузевих проблем протидії злочинності сформулювати сучасний погляд на негативні явища, котрі набирають обертів зі стрімким розвитком комп'ютерних технологій, оскільки цей процес не спинити, а механізм протидії створенню та розповсюдженню сфальсифікованих порнографічних фотографій та відеороликів з накладенням зображень обличчя людей, які не брали участі в їх зйомці, необхідно постійно удоско-

налювати. Хоча ця проблематика стосується не тільки найбільш розповсюдженого контексту порнографії, а й інших, наприклад, фальсифікація виступів публічних людей, політиків, бізнесменів.

Виклад основного матеріалу.

В наш час завдяки мережі Інтернет у відкритому доступі на різних соціальних платформах накопичена величезна кількість цифрового фото та відео контенту, на якому можна знайти зображення майже будь-якої людини.

Л. І. Романова та Р. І. Дремлюга зазначають, що з появою Інтернету кардинальним чином змінився світ людей. Призначення Інтернету зводиться до того, що в його вільному просторі не було ніякої цензури, контролюючих органів, що наглядають або забороняють функціонування. Інформація на будь-яку тему може бути анонімно на тривалий термін розміщена ким завгодно і доступна всім бажаючим [3, с. 52].

Існують комп'ютерні програми за допомогою яких, наприклад, обличчя людини накладається на будь-яке порнографічне фото та відео зображення причому для цього не потрібно мати жодних спеціальних знань, навичок чи якогось дорогого обладнання. Зокрема, в безкоштовному додатку FakeApp завантажується цифрове зображення і штучний інтелект аналізує і змінює зображення обличчя однієї людини, а потім прикріплює його до тіла іншої людини [4, с. 109]. Тобто подібні технології стають загальнодоступними і не потребують жодних спеціальних навичок або освіти.

Так, нещодавно з метою шантажу або помсти, чи задля сенсації або рейтингів необхідно було вести

таємну фото чи відео зйомку, наприклад, сексуального життя людини, або незаконно скачувати інформацію. Це потребувало значних матеріальних, технічних та людських зусиль, а результат був під питанням. Сьогодні за допомогою новітніх технологій достатньо натиснути лише декілька кнопок на смартфоні чи комп'ютері і створити реалістичний порнографічний контент із зображенням будь-якої людини. Зображення буде настільки реалістичним, що відрізнити правду від брехні майже неможливо.

Серйозним викликом є широке використання систем штучного інтелекту – комп'ютерних систем або програм, які імітують один або декілька аспектів інтелектуальної поведінки, що володіють більш високим в порівнянні з іншими комп'ютерними системами або програмами ступенем автономності та незалежності від волі розробника або користувача.

Деякі інтелектуальні системи здатні до навчання і самонавчання. Вже сьогодні такі системи можуть активно застосовуватися для виявлення слабкості потенційних жертв шахрайства, а також імітації діяльності людини.

Існують інтелектуальні системи, що імітують голос чи відео людини. З їх допомогою можна створювати аудіо- та відеозаписи для маніпуляції людьми. Тобто системи штучного інтелекту є не просто черговим комп'ютерним засобом вчинення злочинів, вони загрожують всьому існуючому громадському порядку, провокуючи «інформаційний апокаліпсис», в якому факт неможливо відрізнити від вимислу, і люди перестають намагатися зрозуміти різницю. Це підриває довіру до будь-якої

інформації і може дестабілізувати суспільство [5, с. 421].

Американська дослідниця Ребекка Делфіно для позначення цього явища користується терміном «Deepfakes», що об'єднує дві концепції: *deep* – «глибокий», *deep learning* – «глибоке навчання» – аспект штучного інтелекту, що заснований на тих самих принципах, що і навчання людини, а також *fake*, *fake news* – «фейкові новини», тобто неправдиве або сенсаційне повідомлення, що створене з метою привернення уваги, введення в оману тощо [4, с. 105]. Іншими словами діпфейк – це аудіо-та відеозаписи, створені або змінені таким чином, що запис помилково сприймається як автентичний запис реальної мови або дій індивідуума.

Проблема настільки нагальна, що Міністерство культури, молоді та спорту України сьогодні вже проводить публічне обговорення проєкту закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення національної інформаційної безпеки та права на доступ до достовірної інформації». Зокрема, пропонується встановлення адміністративної відповідальності за розповсюдження дезінформації, порушення правил спростування, надання відповіді та вимог прозорості та встановлення кримінальної відповідальності за системне та умисне масове розповсюдження дезінформації [6].

Подібні негативні явища набирають обертів зі стрімким розвитком комп'ютерних технологій, тому цей процес не спинити, а механізм протидії створенню та розповсюдженню сфальсифікованих порнографічних фотографій та відеороликів з накладенням зображень облич людей, які

не брали участі в їх зйомці, необхідно постійно удосконалювати. Ця проблематика стосується не тільки найбільш розповсюдженого контексту порнографії, а й інших, наприклад, фальсифікація виступів публічних людей, політиків, бізнесменів.

Поряд з позитивною стороною в інтернет-просторі розвивається і кримінальна складова, наприклад, щодо розповсюдження порнографії. Технології так стрімко розвиваються, що розрізнити оброблені і справжні відео- та фотозображення вже майже неможливо. Вислів «не довіряй своїм очам» стає реальністю.

У процесі протидії стикаємось як з проблемою виявлення тих осіб, які розповсюджують порнографічні фейки, а саме з неможливістю їх ідентифікації, так і з видаленням цієї продукції з мережі Інтернет. Так, після появи в мережі видалити певне відео дуже складно, і якщо з певного сайту це все ж таки вдається зробити, то здебільшого воно вже скопійовано і далі розтиражоване, тобто остаточно про нього забути доволі складно.

Можливість анонімного розміщення робить процедуру виявлення таких осіб майже неможливою. Крім того, це явище не має кордонів. На жаль, необхідно констатувати, що труднощі в розслідуванні таких справ, не залишають майже ніякої надії потерпілим на справедливість.

Необхідно постійно здійснювати моніторинг криміногенної ситуації в цьому напрямі, що містить в собі здійснення комплексного аналізу низки характеристик, пов'язаних із формуванням особистості злочинця, його передкримінальної життєвої ситуації, психологічних аспектів взаємодії особистості та ситуації, ситуа-

цію, що безпосередньо передують злочину, посткримінальну ситуацію тощо [7, с. 299].

Досліджуючи проблему відповідальності за подібні протиправні діяння необхідно звертати особливу увагу на можливу мотивацію: шантаж, помста тощо. А. К. Мирошниченко слушно наголошує, що мотив є рушійною силою злочинного діяння, його внутрішнім джерелом. Тому злочин – це лише форма виразу й об'єктивізації мотиву суб'єкта. Серед розмаїття злочинних мотивів особливе місце займає помста. Витоки виникнення мотиву помсти сягають у давнину, однак, невикорінне прагнення людини до найдавніших форм вирішення спорів і конфліктів шляхом помсти не зникла й дотепер [8, с. 1].

Жертви, а це в переважній більшості жінки, відчувають величезну емоційну, психологічну, моральну шкоду та довгострокові наслідки.

Фейкова продукція сексуального характеру може вважатися засобом вчинення, наприклад, вимагання (ст. 189 Кримінального кодексу України) або предметом виготовлення і розповсюдження порнографічних предметів (ст. 301 КК України).

Так, однією з трьох можливих форм погрози під час вимагання законодавець виділяє погрозу розголошення відомостей, які потерпілий чи його близькі родичі бажають зберегти в таємниці [9].

Розголошення вказаних відомостей при характеристиці вимагання ще називають шантажем – це (франц. *chantage* – вимагання, від *faire chanter*, букв. – примушувати співати, шантажувати) погроза розголошення компрометуючих відомо-

стей про особу. Термін «шантаж» у чинному кримінальному законодавстві не тлумачиться, хоча, поняття шантажу є доволі широко вживаним у теорії і являє собою засіб вчинення вимагання, а саме, погрозу розголошення відомостей, які можуть спричинити шкоду правам і законним інтересам потерпілого та його близьких [10, с. 401–402].

В зарубіжному законодавстві привертає до себе увагу стаття 21.16 Кримінального кодексу штату Техас, що передбачає кримінальну відповідальність за «незаконне розкриття або поширення інтимних візуальних матеріалів». Так, особа притягається до кримінальної відповідальності, якщо: (1) вказане розкриття або поширення було зроблено умисно і без згоди жертви, (2) жертва мала підстави очікувати, що візуальний матеріал залишиться в приватному використанні, (3) розкриття заподіяло шкоду жертві і (4) розкриття дозволило ідентифікувати жертву «будь-яким способом». Поширення інтимних візуальних матеріалів відноситься до категорії «місдиміно́р класу А» і карається штрафом у 4000 доларів, позбавленням волі до одного року або й тим і іншим разом [4, с. 122].

Федеративна Республіка Німеччина однією з перших на законодавчому рівні зробила кроки у напрямі протидії поширенню фейкової інформації. Закон «Про регулювання соціальних мереж» почав діяти з 1 січня 2018 року [11, с. 124].

Удосконалюючи кримінальне законодавство, встановлюючи нові злочини, завжди необхідно пам'ятати, що кримінально-правові заходи є лише одними з численних ланок у процесі протидії злочинності, тобто кримінальний закон вико-

нує службову роль у протидії злочинності. Загальновідомо, що профілактика злочинності включає заходи щодо оздоровлення і економічної, і соціальної, і політичної, і духовної сфер життя суспільства. Притому на першому плані завжди перебувають саме ці заходи, які хоча безпосередньо і не впливають на злочинність, але є основою, що сприяє її поступовому скороченню [12, с. 83; 13, с. 130; 14, с. 88].

У процесі розробки профільного законодавства потрібно враховувати те, що, використовуючи лише санкційну систему впливу, не вдасться досягнути бажаних результатів. Співпраця повинна базуватися й на організації дієвої взаємодії зі світовими інформаційними лідерами (Google, Facebook, Twitter тощо) [11, с. 124].

Як уже зазначалося, однією з основних проблем є видалення цієї продукції з мережі Інтернет. Для вирішення цієї проблеми рекомендуємо застосовувати позасудову процедуру, яка передбачена в статті 52-1 «Порядок припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет» Закону України «Про авторське право і суміжні права» [15].

Так, заявник має право звернутися до власника веб-сайту та (або) веб-сторінки, на якому (якій) розміщена або в інший спосіб використана відповідна електронна (цифрова) інформація, із заявою про припинення порушення. Серед іншого така заява повинна містити гіперпосилання на електронну (цифрову) інформацію, розміщену або в інший спосіб використану на веб-сайті, а також вимогу про унеможливлення доступу до електронної (цифрової)

інформації на веб-сайті. Відповідно до законодавства потерпілий не має права самостійно подати таку заяву, а виключно за посередництвом адвоката.

Адвокат заявника надсилає заяву про припинення порушень власнику веб-сайту з одночасним направленням її копії постачальнику послуг хостингу, який надає послуги і (або) ресурси для розміщення відповідного веб-сайту. Власник веб-сайту невідкладно, не пізніше 48 годин з моменту отримання заяви про припинення порушення, зобов'язаний унеможливити доступ до електронної (цифрової) інформації, щодо якої подано заяву, та надати заявнику і постачальнику послуг хостингу інформацію про вжиті заходи.

У разі якщо власник веб-сайту, який отримав заяву про припинення порушення, не є власником веб-сторінки, на якій розміщена електронна (цифрова) інформація, щодо унеможливлення доступу до якої заявлено, то він впродовж 24 годин з моменту отримання заяви про припинення порушення зобов'язаний направити її копію засобами електронної пошти власнику веб-сторінки.

У разі якщо впродовж 48 годин з моменту направлення власнику веб-сторінки заяви про припинення порушення власник веб-сторінки не надав власнику веб-сайту відповіді, власник веб-сайту самостійно унеможливорює доступ до зазначеної у заяві про припинення порушення електронної інформації. Про вжиті заходи власник веб-сайту повідомляє заявника та постачальника послуг хостингу впродовж 72 годин з моменту отримання власником веб-сайту заяви про припинення порушення.

Адвокат заявника має право звернутися безпосередньо до постачальника послуг хостингу, який надає послуги і ресурси для розміщення відповідного веб-сайту, із заявою про припинення порушення, допущеного власником веб-сайту.

Висновки. Поряд з позитивною стороною в інтернет-просторі розвивається і кримінальна складова, наприклад, щодо розповсюдження порнографії. Технології так стрімко вдосконалюються, що розрізнати оброблені і справжні відео- та фотозображення вже майже неможливо. Вислів «не довіряй своїм очам» стає реальністю.

Можливість анонімного розміщення робить процедуру виявлення таких осіб майже неможливою. Крім того, це явище не має кордонів. На жаль, необхідно констатувати, що труднощі в розслідуванні таких справ, не залишають майже ніякої надії потерпілим на справедливість.

Жертви, а це в переважній більшості жінки, відчувають величезну емоційну, психологічну, моральну шкоду та довгострокові наслідки. Фейкова продукція сексуального характеру може вважатися засобом вчинення, наприклад, вимагання (ст. 189 КК України) або предметом виготовлення і розповсюдження порнографічних предметів (ст. 301 КК України).

Для вирішення проблеми видалення цієї продукції з мережі Інтернет рекомендуємо застосовувати позасудову процедуру, яка передбачена в ст. 52-1 «Порядок припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет» Закону України «Про авторське право і суміжні права».

Науково-технічна революція завжди значно випереджає розвиток правових норм. Повільний рух законодавства не встигає за технічними розробками, які стають все складні-

ше, але разом з тим доступнішими. Саме тому ми повинні навчитися вчасно реагувати на негативні наслідки технічного прогресу.

Список використаних джерел

1. Денисов С. Ф., Напиральська О. І. Формування злочинної поведінки молоді через засоби масової комунікації : монографія. Запоріжжя : КПУ, 2012. 535 с.
2. Денисов С.Ф., Макаров В.О. Кримінально-правові санкції та їх застосування за злочини проти моральності : монографія. Чернігів : Десна Поліграф, 2017. 328 с.
3. Романова Л. И., Дремлюга Р. И. Преступный мир Darknet. *Юридическая наука и практика*. 2018. Т. 14. № 1. С. 52–60.
4. Делфино Р.А. Порнографические дипфейки: следующий трагический акт феномена «порно из мести» и необходимость принятия уголовного закона на федеральном уровне. *Актуальные проблемы экономики и права*. 2020. Т. 14. № 1 с. 105–141.
5. Коробеев А. И., Дремлюга Р. И., Кучина Я. О. Киберпреступность в Российской Федерации: криминологический и уголовно-правовой анализ ситуации. *Всероссийский криминологический журнал*. 2019. Т. 13. № 3. С. 416–425
6. Презентація проекту Закону України «Про протидію дезінформації» URL:<https://mkms.gov.ua/files/InformPolityka.pdf> (дата звернення: 12.06.2020)
7. Кримінально-виконавче право. Словник-довідник / автори-упорядники: С.Ф. Денисов, Т.А. Денисова, М.В. Пузиревський. Чернігів: Десна Поліграф, 2020. 712 с.
8. Мирошниченко А.К. Криминологічна характеристика помсти як мотиву вчинення злочинів щодо працівників правоохоронних органів та суду: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 21 с.
9. Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 № 2341 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 12.06.2020)
10. Дорохіна Ю.А. Злочини проти власності. Теоретико-правове дослідження : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 744 с.
11. Черниш Р.Ф. Правовий досвід країн Європейського Союзу у сфері протидії поширенню фейкової інформації. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. №10. С. 123–128.
12. Філей Ю.В. Причини, умови та запобігання загальнокримінальній корисливій злочинності. *Кримінально-виконавча система: Вчора. Сьогодні. Завтра*: науковий журнал / Академія Державної пенітенціарної служби. Чернігів: Академія ДПТС, 2017. № 2 (2). С. 78–89.
13. Філей Ю.В. Співвідношення гуманізму та ефективності заходів кримінально-правового реагування. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2018. Т. 22. С. 130–135. <https://doi.org/10.32837/nprnuola.v22i0.582>
14. Філей Ю.В. Генеза мети заходів кримінально-правового реагування: філософсько-правовий аспект. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право*. 2018. Вип. 53. Т. 2. С. 88–90.
15. Про авторське право і суміжні права: Закон від 23.12.1993 № 3792 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12> (дата звернення: 12.06.2020)

References

- Denisov, S.F., Napiralska, O.I. (2012). *Formuvannya zlochinnoyi povedinki molodi cherez zasobi masovoyi komunikaciyi*. Zaporizhzhya : KPU [in Ukrainian].
- Denisov, S.F., Makarov, V.O. (2017). *Kriminalno-pravovi sankciyi ta yih zastosuvannya za zlochini proti moralnosti*. Chernigiv : Desna Poligraf [in Ukrainian].
- Romanova, L.I., Dremlyuga, R.I. (2018). Prestupnyj mir Darknet. *Yuridicheskaya nauka i praktika*, 14, 1, 52–60 [in Ukrainian].
- Delfino, R. A. (2020). Pornograficheskie dipfejki: sleduyushij tragicheskij akt fenomena «porno iz mesti» i neobhodimost prinyatiya ugolovnogo zakona na federalnom urovne. *Aktualnye problemy ekonomiki i prava*, 14, 1, 105–141 [in Ukrainian].
- Korobeev, A. I., Dremlyuga, R. I., Kuchina, Ya.O. (2019). Kiberprestupnost v Rossijskoj Federacii: kriminologicheskij i ugolovno-pravovoj analiz situacii. *Vserossijskij kriminologicheskij zhurnal*, 13, 3, 416–425 [in Russian].
- Denisov, S.F., Denisova, T.A., Puzirevskij, M.V. (2020). *Kriminalno-vikonavche pravo*. Slovník-dovidník. Chernigiv: Desna Poligraf [in Ukrainian].
- Miroshnichenko, A. K. (2018). *Kriminologichna charakteristika pomsti yak motivu vchinennya zlochiniv shodo pracivnikiv pravoohoronnih organiv ta sudu: avtoref*. (Dis. ... kand. yurid. Nauk). Hark. nac. un-t vnutr. sprav. Harkiv [in Ukrainian].
- Dorohina, Yu. A. (2016). *Zlochini proti vlasnosti. Teoretiko-pravove doslidzhennya*. Kiyiv : Kiyiv. nac. torg.-ekon. un-t [in Ukrainian].
- Chernish, R. F. (2019). Pravovij dosvid krayin Yevropejskogo Soyuzu u sferi protidiyi poshirennyu fejkovoyi informaciyi. *Pidpriyemnictvo, gospodarstvo i pravo*, 10, 123–128 [in Ukrainian].
- Filei, Yu.V. (2017). Prichini, umovi ta zapobigannya zagalnokriminalnij korislivij zlochinosti. *Kriminalno-vikonavcha sistema: Vchora. Sogodni. Zavtra: naukovij zhurnal*. Akademiya Derzhavnoyi penitenciarної sluzhbi. Chernigiv: Akademiya DPtS, 2 (2), 78–89 [in Ukrainian].
- Filei, Yu.V. (2018). Spivvidnoshennya gumanizmu ta effektivnosti zahodiv kriminalno-pravovogo reaguвання. *Naukovi praci Nacionalnogo universitetu «Odeska yuridichna akademiya»*, 22, 130–135 <https://doi.org/10.32837/npnuola.v22i0.582> [in Ukrainian].
- Filei, Yu. V. (2018). Geneza meti zahodiv kriminalno-pravovogo reaguвання: filosofsko-pravovij aspekt. *Naukovij visnik Uzhgorodskogo nacionalnogo universitetu. Seriya Pravo*, 53, 2, 88–90 [in Ukrainian].

S. Denysov, Doctor of Law, Professor, Professor of Department of Criminal Law and Criminology of the faculty 6 of National Academy of Internal Affairs

ORCID: 0000-0002-1218-0016

Yu. Filei, Candidate of Legal Sciences, Assistant Professor, Dean of the Faculty of Law of Zaporizhzhia Polytechnic National University

ORCID: 0000-0001-5919-1129

Pornographic fakes: problems of counteraction

The article examines the issue of counteracting the creation and distribution of falsified pornographic photos and videos with overlays of images of people faces who did not participate in their shooting. It is emphasized that deepfakes are audio

and video recordings created or modified in such a way that the recording is mistaken for an authentic recording of an individual's real language or actions.

Nowadays, thanks to the Internet in the open access on various social platforms accumulated a huge amount of digital photo and video content on which you can find images of almost anyone.

Today, with the latest technology, all you have to do is press a few buttons on your smartphone or computer and create realistic pornographic content with the image of anyone. The image will be so realistic that it is almost impossible to distinguish truth from falsehood. That is, such technologies become publicly available and do not require any special skills or education.

This issue concerns not only the most common context of pornography, but also others, for example, the falsification of speeches of public figures, politicians and businessmen.

In the process of counteraction, we face both the problem of identifying those who distribute pornographic fakes, namely the impossibility of their identification, and the removal of these products from the Internet. Yes, after appearing on the web, it is very difficult to delete a certain video, and if you still manage to do it from a certain site, then for the most part it has already been copied and further distributed, that is, it is quite difficult to forget about it.

The possibility of anonymous placement makes the procedure of identifying such persons almost impossible. In addition, this phenomenon has no boundaries. Unfortunately, it should be noted that the difficulties in investigating such cases leave almost no hope for victims of justice.

Victims, the vast majority of women, experience enormous emotional, psychological, moral harm and long-term consequences.

Fake products of a sexual nature may be considered a means of committing, for example, extortion (Article 189 of the Criminal Code of Ukraine) or the subject of production and distribution of pornographic items (Article 301 of the Criminal Code of Ukraine).

To solve the problem of removing these products from the Internet, we recommend applying the out-of-court procedure provided for in Article 52-1 "Procedure for termination of copyright infringement and (or) related rights using the Internet" of the Law of Ukraine "On Copyright and Related Rights".

The scientific and technological revolution is always well ahead of the development of legal norms. We must learn to respond in a timely manner to the consequences of technological progress. The slow movement of legislation does not keep up with technical developments, which are becoming increasingly complex, but at the same time more accessible.

Keywords: *deepfake; pornography; social networks; fake information; counteraction.*